

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการ (project evaluate) โดยมีความมุ่งหมายเพื่อประเมิน บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของโครงการรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ผู้ประเมิน ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการ จำนวน 22 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน นักเรียนที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการ จำนวน 60 คน ผู้ปกครอง จำนวน 60 คน ครูประจำชั้น จำนวน 4 คน ครูอาจารย์ที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการ จำนวน 4 คน

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยด้านบริบท (context) ของโครงการซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของโครงการ และวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ในส่วนร่วมนั้นเห็นว่ามีเหมาะสม แต่ยังมีในรายชื่อที่ยังไม่เหมาะสมในเรื่องของวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่าการรับฟังการบรรยายและชมวิดีโอเรื่องความกตัญญูต่อพ่อ-แม่ผู้มีพระคุณ จะทำให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้น มีจิตสำนึกในความรักพ่อ-แม่และกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ โดยไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 54.54
2. ปัจจัยนำเข้า (input) ของโครงการซึ่งประกอบด้วย เนื้อหา คุณภาพของบุคคลกร ความเหมาะสมและความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ระยะเวลา งบประมาณ ในการดำเนินโครงการ ในส่วนร่วมนั้นเห็นว่ามีเหมาะสม แต่ยังมีในรายชื่อที่ยังไม่เหมาะสมเกี่ยวกับเนื้อหา และคุณภาพของผู้สอนในเรื่องของการใช้สื่อในการนำเสนอเกี่ยวกับยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 45.45
3. กระบวนการ (process) ของโครงการซึ่งประกอบด้วย ประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการประเมินกิจกรรมในโครงการ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีเหมาะสม แต่ยังมีในรายชื่อที่ยังเห็นว่ามีไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ ในเรื่องของความต่อเนื่องในการประชุม คณะกรรมการดำเนินโครงการ คิดเป็นร้อยละ 45.45 การจัดให้ความรู้แก่คณะกรรมการดำเนินโครงการรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 45.45 และกิจกรรมภาคปฏิบัติที่ได้รับมอบหมายให้ทำนั้นน่าสนใจและมีประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 59.09
4. ด้านผลผลิต (product) ของโครงการซึ่งประกอบด้วย ประเมินคุณลักษณะของนักเรียน การแสดงออกของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง ประโยชน์ที่ได้รับ ส่วนใหญ่เห็นว่ามี

ความเหมาะสม แต่ยังมีรายชื่อที่เห็นว่าไม่เหมาะสมในเรื่องของนักเรียนในปกครองแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติดให้ครูหรือตำรวจทราบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30 นักเรียนสนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 นักเรียนมีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกันสามารถช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด การพนัน สื่อลามก และการทะเลาะวิวาท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 สามารถจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 การจัดบริการแนะแนวในเชิงรุกโดยการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพและทักษะการดำรงชีวิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 และนักเรียนให้คำปรึกษากับเพื่อนร่วมชั้นเกี่ยวกับปัญหา ยาเสพติดในระยะเบื้องต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 ครั้งนี้ ด้านบริบท ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของโครงการ และวัตถุประสงค์ของกิจกรรม พบว่ามีความเหมาะสม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหา คุณภาพของผู้สอน งบประมาณ ความเหมาะสมของอุปกรณ์และสถานที่ พบว่ามีความเหมาะสม ด้านกระบวนการซึ่งประกอบด้วย ความเหมาะสมของการดำเนินงาน กิจกรรมในโครงการและประโยชน์ที่ได้รับส่วนใหญ่มีความเหมาะสม ด้านผลผลิต ซึ่งประกอบด้วย คุณลักษณะของนักเรียน การแสดงออกของพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลง ประโยชน์ที่ได้รับส่วนใหญ่ ประเมินว่า มีความเหมาะสม

ดังนั้น โดยสรุปแล้ว โครงการนี้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสมควรให้มีการดำเนินการต่อไปได้

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินโครงการรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านบริบท ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของโครงการ และวัตถุประสงค์ของกิจกรรมมีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ เกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งวางแนวทางร่วมกัน ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ และวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ได้อย่างสอดคล้องเกี่ยวกับเรื่องนี้ ประชุม รอดประเสริฐ (2529) ได้กล่าวว่า การจัดทำโครงการจะต้องมีการกำหนดความมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ การประเมินเป็นอันดับแรก เพราะวัตถุประสงค์ เป็นทิศทางในการดำเนินงาน วัตถุประสงค์จะต้องเขียนอย่างชัดเจน และมีความเฉพาะเจาะจงมากที่สุด

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งได้แก่ เนื้อหา คุณภาพของผู้สอน งบประมาณ ความเหมาะสมของอุปกรณ์ และสถานที่

เนื้อหาส่วนใหญ่มีความเหมาะสม เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติด ความรู้ความเข้าใจ

ผู้สอนสามารถกำหนดได้อย่างเข้าใจ

เนื้อหาและ คุณภาพของผู้สอน จากการประเมินพบว่า เหมาะสมทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้รับผิดชอบโครงการใช้สื่อผสมผสาน ได้สอดคล้องและเข้าใจตลอดจนมีการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยการตระหนักว่าคุณภาพของผู้สอนเป็น ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของโครงการ ดังที่ ชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2528) กล่าวว่า บุคลิกภาพ และความสามารถของผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนของผู้เรียนผู้สอนจะต้องพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนของผู้เรียน รู้จักเลือกและปรับปรุงเทคนิคและวิธีสอนให้เหมาะสม

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ จากการประเมินพบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า มีความเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากโครงการนี้มีงบประมาณที่มากเพียงพอซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณสำนักบริหารการศึกษาศาสตร์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง และงบประมาณจากสำนักงานเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโรงเรียนในสังกัดเทศบาล

อุปกรณ์และสถานที่ จากการประเมินพบว่า มีความเหมาะสมทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้รับผิดชอบโครงการได้เลือกสถานที่จัดโครงการ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องและเหมาะสมกับความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ สถานที่

3. ด้านกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย ความเหมาะสมของการดำเนินงาน กิจกรรมในโครงการ และประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินพบว่ามีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้รับผิดชอบโครงการต่างตระหนักถึงการสร้างทีมงาน เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ สมยศ นาวิการ (2538) ได้กล่าวถึงการสร้างทีมงานว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการทำงานร่วมกันในทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกลยุทธ์การสอดแทรกด้านการสร้างทีมงานที่ใช้กันอยู่อย่างแพร่หลาย ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์ บทบาท ซึ่งเทคนิคประเภทนี้ถูกออกแบบขึ้นมา เพื่อปรับปรุงความมีประสิทธิภาพ ของทีมงานด้วยการสร้างความชัดเจนกับบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในทีมงาน การประชุมวิเคราะห์ที่ทีมครอบครัวเป้าหมายพื้นฐานของการประชุมวิเคราะห์ที่ทีมครอบครัวคือการพิจารณาถึงปัญหาของทีมไม่ใช่การแก้ปัญหา และการประชุมสร้างทีมครอบครัวเป้าหมายการประชุมสร้างทีมครอบครัวคือการปรับปรุงความมีประสิทธิภาพของทีมให้ดีขึ้นด้วยการพิจารณาถึงขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งจากการประเมินกระบวนการของโครงการนี้ยังมีข้อที่จะต้องพิจารณา ได้แก่ ความต่อเนื่องในการประชุมของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ การจัดให้ความรู้แก่คณะกรรมการดำเนินโครงการ และกิจกรรมภาคปฏิบัติควรเหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรมและก่อให้เกิดประโยชน์ด้วย

4. ด้านผลผลิต ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะของนักเรียน การแสดงออกของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง ประโยชน์ที่ได้รับ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจัยในด้าน

บริบท ปัจจัยเบื้องต้นและปัจจัยด้านกระบวนการ มีความสอดคล้องกันจึงทำให้ปัจจัยในด้านผลผลิต มีความเหมาะสมไปด้วย ดังที่ ศิริชัย กาญจนวาสี (2537) ได้กล่าวถึงประสิทธิผลว่าวิธีหนึ่งในการ ตัดสินคุณค่าของโครงการสามารถสามารถกระทำได้โดยการเปรียบเทียบผลที่ได้จากโครงการ กับ วัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้อย่างครอบคลุม ตัวแปรที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโครงการ อย่างแท้จริง ความสำเร็จของผลที่ได้ขึ้นอยู่กับบริบท การวางแผนและการดำเนินงานด้วยตามลำดับ

สำหรับคุณลักษณะของนักเรียนการแสดงออกของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่มี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางมีบางประเด็น เช่นความสนใจของนักเรียนต่อการติดตามข่าวสาร การปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษา พบว่าไม่เหมาะสมซึ่งก็คงเป็นเพราะนักเรียนยังขาด ความสนใจและไม่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการช่วยกันสอดส่องดูแล ซึ่งมีผลมาจากการ ขาดสื่อในโรงเรียน ที่มีความหลากหลาย และเมื่อศึกษายังพบอีกว่าการแก้ปัญหาสารเสพติด การ พนัน สื่อลามก การทะเลาะวิวาท ของนักเรียนไม่บรรลุตามความคาดหวังเท่าที่ควรซึ่งยังมีอยู่ใน สถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลหรือในโรงเรียนอื่น ๆ ควรได้นำข้อมูลจากข้อ เสนอแนะเป็นแนวทางในการแก้ไข ในการจัดทำโครงการต่างๆเพื่อได้ข้อมูลที่ครอบคลุม

1.2 ผู้จัดทำโครงการควรศึกษาถึงวัตถุประสงค์ของโครงการให้มากขึ้นเพื่อที่จะทำ อย่างไรให้การจัดโครงการบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้

1.3 ควรกำหนดนโยบายโดยการจัดทำแผนทั้งระยะสั้น และระยะยาว ตลอดปีในการ จัดทำโครงการอย่างต่อเนื่องและรายงานผลข้อมูลเป็นระยะให้ต้นสังกัดทราบข้อมูลและผลจาก การประเมินด้วย

1.4 ควรมีการจัดตั้งองค์กร ที่มีความรับผิดชอบในการจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดโดยตรง และมีการประเมินผลอย่างมีเป็นรูปแบบ เช่น ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันปราบปราม ยาเสพติดระดับตำบล จังหวัด และขึ้นตรงกับศูนย์ปฏิบัติการยาเสพติดแห่งชาติ

2. การวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรได้ติดตามผลของโครงการนี้ต่อไป หรือศึกษาว่า การใช้แบบประเมินของ โครงการนี้แล้วจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ในโครงการหรือไม่ ประการใด

2.2 ควรได้ติดตามผลของโครงการต่อไปหลังจากได้มีการปรับปรุงแล้ว